

Osmanlılar sayesinde Macar krali seçilen Zapolyai,(Mohaç Savaşı sonrası) Osmanlılar'ın kendisine hazırladığı bu imkanı gereği gibi değerlendiremez. O, Osmanlılar'a yaklaşmak söyle dursun, 1527 baharında toplanan Regensburg İmparatorluk meclisinde Osmanlılar'a karşı yardım dahi istemisti. Öbür yandan Macar beylerinin çoğunluğu tarafından krallığa seçilmiş bulunan Ferdinand'ın, Osmanlı ordusunun geri dönmelerini fırsat bilip büyük bir ordu ile Budin üzerine yürüyüp onun kuvvetlerini Tokaj'da mağlup etmesi üzerine kayınpederi olan Lehistan Krali'nin yanına sığınmak zorunda kalan Zapolyai, Osmanlılar'dan tekrar yardım istemeye mecbur olur. Bu yardım için de İstanbul'a bir elçi gönderir. Gerçi Zapolyai böyle bir yardım talebinde bulunmasa dahi Osmanlılar'ın bu duruma müsaade edeceği düşünülemezdi. Bununla beraber onun yardım talebi, Osmanlılar'ın daha sür'atli bir şekilde harekete geçmesine sebep olmuştur. Böylece durum, Zapolyai'nin müdafaası seklini almisti. 29 Subat 1528 tarihli antlaşmaya göre Osmanlı Devleti, Zapolyai'yi tâbi bir hükümdar olarak tanımaktaydı. Öbür taraftan, Osmanlı Devleti'nin kendisini burada bırakmayacağını anlayan Ferdinand da elçi göndererek vergi vermek şartıyla Macar Krali olarak tanınmasını teklif ettiyse de bu teklif kabul edilmeyerek Budin'in Zapolyai'ye iade edilmesi istenir. Böylece, 29 Mayıs 1528'de İstanbul'a gelen bu ilk Avusturya elçilik heyeti, herhangi bir sonuç alamadan geri dönmek zorunda kalır.

Kanunî, Vezir-i a'zam İbrahim Paşa'ya II. Macaristan seferinin serdarlığını tevcih ederek büyük yetkiler vermisti. Aslında Macaristan'ın yönetimi için asker ve kaynak kullanmak yerine, simdiilik Zapolyai'nin idaresinde yarı bağımlı bir Macar Devleti'ni Habsburglar'a karşı tampon bir devlet olarak bırakmayı tercih eden Kanunî Sultan Süleyman, 10 Mayıs 1529'da iki yüz bin kişilik bir ordu ile sefere çıkar.

Macar topraklarına girildiği sırada, Zapolyai, İstanbul'a gelen elçisi Lasczky ve Macar asilzâdeleri itaatlerini arz edip huzura kabul olunurlar.

Lütfi Paşa

, Zapolyai'nin Kanunî tarafından nasıl karşılandığını ve tercüman vâsitasıyla ikisi arasında geçen konuşmaları da verir. Buna göre

Zapolyai, diğer kulları gibi kendisinin de Pâdisah'ın kulu olmak istediğini bildirerek söyledi: "Ey Pâdisah-i âlem penah, Müslümanlardan ve kâfirlerden (gayr-i müslim) kullarının nihayeti yoktur. Ben dahi ol kullarının silkinde münselik olmaya geldim (onların meslegine, yani senin tebean olmaya geldim). Ve hem Pâdisahtan bir muradım vardır, emr olunursa hizmet-i seriflerine diyelim.

" Tercümanın anlattığı bu sözleri beğenen Kanunî: "

Muradin desin, elimizden geldikçe bitirmesine sa'y edelim (çalışalım)

der. 3 Eylül'de Budin önlerine gelen ordu, kusatma hazırlıklarına başladığı sırada, şehirdekiler teslim olurlar. Böylece şehir, yarım günlük bir mukavemetten sonra tekrar ele geçirilmiş olur. 7 Eylül'de şehre giren Kanunî, senelik belli bir vergi karşılığında burayı Zapolyai'ye vererek merasimle ona Macar Krallığı tacını giydirdi.

Hammer'in ifadesine göre onu, merasimle krallık tahtına oturtan ne pâdisah, ne vezir-i a'zam, ne diğer vezirler, ne beylerbeyiler, ne de yeniçeri ağalarından biri değil, "aganın ikincisi demek olan Sekban basi marifetiyle" olmuştur.

Bununla beraber, Kanunî, Zapolyai'yi ayakta karşılamış, elini öptürmüs, altın tahtının karşısına iki

altın sandalye koydurmuş, birine İbrahim Paşa'yı, diğerine de Zapolyai'yi oturtmuştur.

Böyle bir uygulama, Osmanlı protokoluna göre Macar Krallığı'nın durumunu göstermektedir.

Gerçekten, Küçük Bali Bey'in, Ferdinand için kaçırlırken ele geçirdiği tac, Yeniçeri Sekbanbasi tarafından Zapolyai'nin basına konmuştu. Günümüzün ifadesiyle bir Yeniçeri generalinin, Osmanlı protokolunda ancak sancakbeyi (Tümgeneral) derecesinde olan bir şahsın Macaristan Kralı'na tac giydirmesi,

Türk tarihinin unutulmaz hadiselerinden biri olarak kalacaktır.

Bu sıralarda Macar krallık taci, Ferdinand'ın casusları tarafından çalınıp Viyana'ya kaçırlıyordu . Bunu haber alan Osmanlı istihbaratı, derhal harekete geçer. Bosna eyaletinin İzbornik sancakbeyi Küçük Bali Bey, 20 Ağustos'ta Viyana yolunda tarihî taci ele geçirip 4 Eylül'de Kanunî'ye gönderir. Kanunî ise taci Zapolyai'ye gönderir. B **u meshur tac, Macarlar tarafından kutsal sayılıyordu. Bu sebeple onlar, bu taci giymeyen hükümdara mesru kralları nazari ile bakmıyorlardı.**

Ferdinand da Macaristan Kralı olma iddiasında olduğu için bu tarihî taci ele geçirmek istiyordu. "

Korona

" denilen bu tarihî tac, üst üste geçmiş iki taktan mütesekkildir. Asil taci 1000 yılında Papa, sonradan aziz mertebesine çıkarılan ve Arpadlar'dan ilk defa Samanlığı bırakıp Hıristiyanlığın Katolik Mezhebi'ne giren Büyük İstvan'a göndermişti. Sonradan Bizans İmparatoru olan VII. Mihail Dukas'ın, Malazgirt Savaşı'ndan iki yıl sonra (1073), gönderdiği altın çelenk, iste bu Papa'nın yolladığı tacin üzerine geçirilmek suretiyle tarihî Korona son şeklini almıştır.